

Araştırma Makalesi | Research Article

Yeni Medya ve İletişim Teknolojilerinin Uluslararası İlişkilerin Stratejik İletişiminde Oynadığı Rol: Twitter Paylaşımları Üzerinden Trump ve Erdoğan'ın İletişim Stratejilerinin Karşılaştırılması

The Role of New Media and Communication Technologies in Strategic Communication of International Relations: Comparison of Trump and Erdoğan's Communication Strategies on Twitter Posts

Tarık CEVİZCİ (PhD)
İstanbul Ticaret University
İstanbul/Türkiye
tscevizci@hotmail.com

Celalettin AKTAŞ (Prof. Dr.)
İstanbul Ticaret University Faculty of Communication
İstanbul/Türkiye
caktas@ticaret.edu.tr

Başvuru Tarihi | Date Received: 23.03.2023
Yayına Kabul Tarihi | Date Accepted: 25.05.2025
Yayınlanma Tarihi | Date Published: 30.07.2023

Cevizci, T ve Aktaş, C. (2023). Yeni Medya ve İletişim Teknolojilerinin Uluslararası İlişkilerin Stratejik İletişiminde Oynadığı Rol: Twitter Paylaşımları Üzerinden Trump ve Erdoğan'ın İletişim Stratejilerinin Karşılaştırılması. *Erciyes İletişim Dergisi*, 10(2), 871-889
<https://doi.org/10.17680/erciyesiletisim.1269867>

Öz

Yeni medya ve iletişim teknolojilerinin hızlı bir şekilde kitleler arasında yayılması, hayatın birçok alanında olduğu gibi liderlerin de iletişim stratejilerini etkilemiştir. Liderler, seçmen kitlelerine ve uluslararası kamuoyuna ulaşmak için belli bir iletişim stratejisi kapsamında başta Twitter olmak üzere sosyal medya araçlarını kullanmaya başlamış ve kitleleri yönlendirmeye çalışmışlardır. Liderlerin bu stratejilerini, uluslararası iletişime taşımaları, ikili ilişkileri ve dünya güvenliğini ilgilendiren bir konu hâline getirmiştir. Trump, başkanlığı döneminde iç politikada elde ettiği iletişim başarısını, dış politikaya taşımış ve Twitter üzerinden birçok uluslararası meselede liderler ve dış misyon şefleriyle karşı karşıya gelmiştir. Trump, başkan olarak seçildiği günden itibaren ve hesabının askıya alındığı güne kadar Twitter üzerinden Türkiye'ye karşı bir iletişim stratejisi yürütmüş ve zaman zaman bu stratejisi yüzünden Türkiye ile krizler yaşanmasına neden olmuştur. Trump'ın paylaşımlarına Erdoğan'ın aynı mecra üzerinden cevap vermesi, iki liderin yeni medya ve iletişim teknolojileri üzerinden yürüttükleri iletişim stratejileri arasında anlamlı bir farkın olup olmadığı, uluslararası ilişkilerde öneme matuf bir konu olmuştur. Bu çalışmada Trump ve Erdoğan'ın 2016-2020 yılları arasında Türk-Amerikan ilişkileri bağlamında Twitter üzerinden izlemiş oldukları iletişim stratejileri araştırılmış ve bu iletişim stratejilerinin karakteristik özellikleri, içerik analizi yöntemi ile analiz edilmiştir. Çalışmada elde edilen bulgular ise, iki liderin Twitter üzerinden izledikleri iletişim stratejilerinde anlamlı bir farkın olduğunu göstermiştir.

Anahtar Kelimeler: Yeni Medya, İletişim Teknolojileri, Twitter Diplomasisi, İletişim Stratejisi, Uluslararası İletişim.

Abstract

The rapid spread of new media and communication technologies among the masses has affected the communication strategies of leaders as well as in many areas of life. To reach the electorate and influence the international public opinion, the leaders started to use Twitter; within the scope of a certain communication strategy and tried to direct the masses. Bringing of leaders these strategies to international communication has made it an issue that concerns bilateral relations and world safety. From the day he was elected as president and until the day his account was suspended, Trump carried out a communication strategy against Türkiye. Erdoğan's response to Trump's posts through Twitter, whether there is a meaningful difference between the communication strategies of the two leaders. In this study, communication strategies that Trump and Erdoğan followed on Twitter in the context of Turkish-American relations between 2016-2020 were investigated and the characteristics of these communication strategies were analyzed with content analysis method. The findings obtained in study showed that there was a significant difference in the communication strategies that the two leaders followed on Twitter.

Keywords: New Media, Communication Technologies, Twitter Diplomacy, Communication Strategy, International Communication.

Giriş

Yeni medya ve iletişim teknolojilerinde yaşanan teknolojik gelişmeleri ve ilerlemeleri anlamak ve doğru bir yerde konumlandırmak için disiplinler arası bir anlayışı ihtiyaç duyulmuştur. Bu gelişmeler, disiplinler arası çalışmalar için yeni fırsatlar oluşturduğu gibi tehditler de ortaya çıkarmıştır. Söz konusu disiplinler arası çalışmaların başında da kuşkusuz uluslararası iletişim gelmektedir. Uluslararası iletişim çalışmaları çerçevesinde ülke ve dünya gündeminde kalmak ve kitleleri yönlendirmek için liderler, belli bir iletişim stratejisi çerçevesinde yeni medya ve iletişim teknolojilerinin sunmuş olduğu imkânlardan yararlanmak ve kullanım tarzları nedeni ile ortaya çıkabilecek tehditlerden de kaçınmak istemişlerdir. Yeni medya ve iletişim teknolojilerinin geniş kullanım alanları ve iletişim araçlarının çeşitliliği yanında liderlerin bu teknolojileri farklı amaçlarda kullanmaları, iletişim stratejilerinin karakteristik özelliklerinde farklılıklar meydana getirmiştir. Uluslararası ilişkilerde kullanılan geleneksel iletişim araçları güncelliğini ve önemini korur iken yeni medya ve iletişim teknolojilerinin sunmuş olduğu fırsatlar, uluslararası iletişimde başta Twitter olmak üzere birçok yeni medya ve iletişim araçlarının kullanılabilmesini mümkün kılmıştır.

Ülke çıkarları ve milli menfaatleri kapsamında söz konusu iletişim kanallarının etkinliği ve geniş kullanım alanları, her geçen gün liderlerin ve bürokratların dikkatini çekmektedir. Bu kapsamda göç, güvenlik, ekonomik ve siyasi krizler ile yeni siyasal eğilimler ve ittifaklar kapsamında aktif bir dış politika izleyen Trump ile Erdoğan arasında Trump'ın ABD'ye başkanlık ettiği 2016-2020 yılları arasında Türk-Amerikan ilişkileri bağlamında yapmış olduğu Twitter paylaşımları ve bu paylaşımlara Erdoğan'ın aynı mecra üzerinden cevap vermesi ile yeni bir tartışma başlamıştır. Trump, herhangi bir konu hakkında düşünce ve tepkisini, geleneksel kurumlar ve diplomatik kanallar yerine herkese açık bir platform olan Twitter üzerinden vermesi, bu araçları iki ülke ilişkilerini etki eden araçlardan birisi hâline dönüştürmüştür. Bu sebeple uluslararası ilişkilerin stratejik iletişim dili bağlamında Trump ve Erdoğan gibi liderlerin ikili ilişkilerde takip ettikleri iletişim stratejileri araştırılmaya değer bir konu olmuştur.

Bu çalışmada iki liderin belirlenen konular üzerinden gerçekleştirdikleri Twitter paylaşımları incelenmiş ve liderlerin Twitter aracılığıyla ortaya koydukları iletişim stratejileri arasında bir karşılaştırma yapılmıştır. Bu çerçevede liderlerin Twitter üzerinden izlemiş oldukları iletişim stratejilerinin karakteristik özellikleri arasında anlamlı bir fark olup olmadığı içerik analizi yöntemi ile araştırılmıştır. Yapılan araştırma sonucunda liderlerin takip ettikleri iletişim stratejilerinin farklı olmasına müteakip bu platformların ikili ilişkilere etki eden bir alan ve dikkate alınması gereken bir mecra olduğu yönde çıkarım yapılmasına yol açmıştır. Bu bulgulardan hareketle makale, yeni medya ve iletişim teknolojilerinin uluslararası ilişkilerde farklı iletişim stratejileri kapsamında kullanılması, liderlerin sosyal medya paylaşımları üzerinden ülkeler arası ikili ilişkilere siyasal, ekonomik ve toplumsal yansımalarının anlaşılmasında yardımcı olma amacını taşımaktadır. Diğer bir yandan uluslararası arenada rekabet hâlinde olan ülkelerin ve liderlerin yarışlarını iletişim teknolojilerine taşımaları, ülkelere ve kurumlarının geleceği hakkında yürütülen tartışmalara ivme kazandırmıştır.

1. Yeni Medya ve İletişim Teknolojilerinin Uluslararası İlişkilerde Önemi

Yeni medya ve iletişim teknolojilerinde meydana gelen teknik gelişmeler ve ilerlemeler, ekonomik, toplumsal ve politik alanlarda olduğu gibi uluslararası ilişkilere de olumlu ve olumsuz birçok yansımaları olmuştur. Bu uygulamalar, uluslararası iletişim alanındaki

anlayış ve yaklaşımlarda bir takım değişikliklere sebep olmuş ve uluslararası ilişkileri etkilemiştir. Yeni medya ve iletişim teknolojilerinde en kayda değer gelişme ise web. 2.0 uygulamasının akıllı cihazlar üzerinden hayatın birçok alanında kullanılması ile başlamıştır. Bu teknoloji, içerikler üzerinde kullanıcıya kontrol ve yönetme hakkı tanıdığı için, takipçileri artık pasif bir izleyici olmaktan çıkarmış ve aktif bir aktöre dönüştürmüştür. Bu sebeple kullanıcılar tek yönlü bilgi ve haber akışına karşı, haber kaynağı olmanın yanında haberin değeri hakkında da bir paydaş hâline gelmiştir. Bu teknolojik ilerlemeler, ana akım medyanın ve haber merkezlerinin hegemonyasını kırmış ve haber sistemlerine yeni bir aktif aktörün girmesine katkı sağlamıştır (Thussu, 2000, s. 2-6).

Yeni medya ve iletişim teknolojileri, yalnızca kullanıcıların gündelik tartışma konularını değiştirmekle sınırlı kalmamış uluslar ve devletlerarası ilişkilerde de yeni tartışmalara neden olmuştur. Devletler kendi aralarındaki ilişkileri, rekabeti ve istihbarat çalışmaları yanında sınırlar ötesi algı oluşturma çalışmalarını iletişim ve medya teknolojilerinin gelişimine dayalı olarak sosyal medya platformları üzerinden gerçekleştirmeye başlamışlardır (Mowlana, 2016). Sosyal medya platformlarının uluslararası ilişkilerde etkisinin geleneksel medyaya nazaran daha az olduğu düşünülür iken Arap Baharı ve ABD 2016 başkanlık seçimleri ile birlikte toplumsal, siyasal ve ekonomik düzeni etkileme aracı olarak kullanma potansiyelinin de olduğu ortaya çıkmıştır. Ülkeler arası ilişkiler geliştirmekten öte bu platformların başka bir ülkenin iç işlerine karışma ve gündemlerini belirleme aracı olarak kullanılması, sosyal medya platformlarının yalnızca bir iletişim aracı olmaktan çıkarmış, yeni bir nüfuz ve etki aracı olduğu yönünde algı ve yorumlara neden olmuştur. Bazı araştırmacılar bu teknolojileri, bir demokratikleştirme aracı gibi tasvir ederken diğerleri ise bu teknolojilerin zamanla bir tehdit ve manipülasyon aracına dönüştüğünü ve dünya güvenliğini yakından ilgilendiren bir mesele hâline geldiği yönde yorumlar yapmalarına neden olmuştur (Cevizci, 2021).

1.1. Uluslararası İlişkilerde Twitter Diplomasisi

Geleneksel olarak diplomasi, siyasi liderler tarafından kendi ulus devletlerinin menfaat ve çıkarlarını desteklemek ve korumak adına gönderilen diplomatlar arasında bire bir iletişime dayanmaktadır. Diplomatik ilişkilerin amacı, ulus devletleri, örgütleri ve kurumları güçlendirmek ve savaş evresine ulaşmadan sorunları çözmek ve barışı korumaktır. Dünya liderleri ve siyasi aktörler, aralarında kapalı kapılar ardında gerçekleşen bu tür diplomatik görüşmeleri ve daha sonra sonuçların çeşitli iletişim kanalları üzerinden genellikle kamuoyuna duyurmaktadırlar (Hughes, 2020, s. 5). Yeni medya ve iletişim teknolojilerinin geniş kitlelere yayılmasında en önemli etken, internetin sosyal ve politik hayata girmesi ile birlikte ve daha sonra Web 1.0'dan Web 2.0'a geçişle birlikte olmuştur. Bu alanda yaşanan teknolojik gelişmeler, zaman içinde uluslararası iletişimde de değişimlere neden olmuştur (Kaplan & Haenlein, 2010).

İletişim teknolojilerinde yaşanan ilerlemeler sayesinde, herhangi bir ülke sınırları içinde ve başka ülkelerin içişlerini hedef alan medya yayın ve içerikleri, hedef ülkelerin politik gündemini değiştirmek suretiyle bölgesel ve küresel siyasi krizlere neden olmuştur. Uluslararası olayların haber edilmesi, aktarım biçimi, yüz yüze ya da uzaktan görüşmelerin yapılması ya da elektronik haber alma araçları ile yazışmalardan başlayarak birçok sosyal medya paylaşımları, uluslararası iletişimi uluslararası ilişkilerin önemli bir merkezine oturtmuştur. Bu konum ister istemez bir liderin karakterini ve ülkelerin ekonomik, kültürel ve politik tavrını ve yapısını da etkilemektedir. Ayrıca bu gelişmeler, sınırlar ötesi yeni ilişki türlerinin ortaya çıkmasına olanak sağlar iken bazı liderler, başka

ülkelerin iç işlerine karışma ve müdahale etme eğiliminde olmalarından dolayı sosyal medyayı, uluslararası bir mesele hâline getirmiştir (Hughes, 2020, s. 5).

Son yıllarda dünya liderlerinin Twitter'ı kişisel iletişim kanalları olarak kullanmaya başlaması, literatüre yeni bir kavram olarak "*Twitter Diplomasisi*" kavramının girmesine neden olmuştur. Bu gelişmeler Twitter diplomasisi kavramını 21. yüzyıl dijital diplomasisinin önemli bileşenlerinden birisi hâline getirmiştir. Bu teknolojinin uluslararası diplomaside kullanılması bir takım değişim ve dönüşmelere neden olmuştur (Kanat, 2016). Ülkeyi temsille yetkili liderlerin bu platformlar sayesinde muhataplarına ve kamuoylarına mesaj iletmek için mekân ve zaman kavramına kalkmasa ile birlikte eskiden kullandıkları klasik yöntemlere bağımlılıkları azalmıştır. Bir diğer önemli değişim ise klasik diplomasinin sadece diplomatları ve politikacıları oyuna katan ve sivilleri dışarıda bırakan dışlayıcı anlayışı yıkılmaya başlamıştır. Bu alanda yaşanan son bir değişim de politikacıların ve bürokratların kişisel, çoğu zaman yüz yüze ilişki kurma biçimlerinin yanına, giderek kişisel olmayan ve internet üzerinden kurulan ilişki biçimleri de eklenmeye başlanmıştır (Ovalı, 2020).

Yeni medya ve iletişim teknolojilerinin gelişmesi ile birlikte birçok alanda farklı uygulama ve kullanım alanları ortaya çıkmıştır. Siyasetçi ve liderler kendi taban ve seçmenleri ile sürekli iletişim hâlinde kalmak istedikleri gibi bazı liderler bu teknolojileri uluslararası diplomaside hedeflerine ulaşmak için de denemişlerdir (Ovalı, 2020). Uluslararası konular hakkında düşünce ve kararların Twitter üzerinden açıklanmasına Twitter diplomasisi ya da hashtag diplomasisi adı verilmiştir. Sosyal medya araçlarının her geçen gün toplum ve liderler nezdinde yaygınlaşması, bu platformların daha çok ciddiye alınmasına neden olmuştur. BM üyesi 193 devletin, Twitter'de resmi bir hesabı bulunmaktadır. Sadece dört ülkenin, yani Laos, Kuzey Kore, Sao Tome ve Principe ve Türkmenistan hükümetlerinin şimdiye kadar bu platformda herhangi resmi bir varlığı olmamıştır (Lüfkens, 2020).

1.2. Yeni Medya ve İletişim Teknolojilerinin Uluslararası İlişkilere Yansımaları

Ulus devletlerin kurulması sürecinde kral ve feodal beylerin üzerinde baskı sağlamak ve sömürgelerle iletişim kurmak amacı yanında uluslararası siyasal gerginlikler ve savaş kaygıları, haber ve bilgi akışının en kısa zamanda gerçekleşmesi için iletişim araçlarına olan ilgiyi, artırmış ve iletişim sistemlerinin gelişimini tetiklemiştir (Rothkopf, 1998) (Thussu, 2000). Başlangıçta yeni kurulan siyasal iktidarların ve burjuvanın sözcüsü olan kitle iletişim araçları, zamanla ortaya çıkan yeni sınıfların ve toplumsal örgütlerin çizgisine kaymıştır. Kitle iletişim araçlarının gücünü idrak eden siyasi aktörler de kendi ulusları ve rakiplerini etkilemek için bu araçları satın almak ya da yasalar çıkartmak suretiyle üzerinde hâkimiyet kurma girişimlerinde bulunmuşlardır. Her geçen gün artan ve gelişen iletişim ve medya teknolojileri, ülkeler arası bir egemenlik ve rekabet sahasına dönüşmüştür. Bu dönüşüm ve yöneliş, iletişim araçlarını ve medya kanallarını salt bir iletişim aracı olmaktan çıkarmış, ulusların geleceğini ilgilendiren önemli bir güvenlik meselesi hâline getirmiştir (Atılgan, 1999, s. 4-5).

Kitle iletişim ve medya araçları, sermaye ve toplumsal örgütlerin arasında bir mücadele alanı iken internet teknolojisi ve sosyal medyanın ortaya çıkmasıyla birlikte, kullanıcı ve okuyucular artık yeni bir aktör olarak devreye girmişlerdir. Okuyucu veya kullanıcılar, kendilerini özellikle ilgilendiren haber ve içerikler hakkında yorum yapma veya bunları iletme suretiyle olayın bir parçası olma olanağına sahip oldukları için kitle iletişim denkleminin içerisine güçlü bir şekilde girerek anlayış değişikliğine neden olmuşlardır. Ayrıca kullanıcılar, medya şirketleri ve eşik bekçileri ile zaman ve mekân sıkışması

içerisinde sınırlı kalmayarak bu ortamlarda dünyanın birçok meselesini tartışmaya başlamış ve dünyanın gündemini etkilemişlerdir (Narmanlıoğlu, 2016). Arap Baharı örneğinde olduğu gibi yeni medya ve iletişim teknolojileri, kitlelerin örgütlenme, haberleşme, seferber olma ve akabinde rejimlerin değişmesine giden süreçleri başlatan toplumsal hareketlerin aksiyon merkezi olmuştur (Gershon, 2020, s. 125).

Bu etkileşimin sınırları, ulusal sınırlardan ibaret kalmamış, yeni medya ve iletişim teknolojilerinin sağlamış olduğu imkânlarla sınırların ötesine geçmiştir. Uluslararası ilişkilerle ilgili ana kuramlar, devletlerarası ilişkileri konu edindiği gibi onların çıkar ve faydalarının maksimizasyonu sağlamak üzere rasyonel kararlar ile devletlerin ve toplumların içyapıları ve gelişimleri yanında tarih ve kültürlerinden de etkilendiği yönde iki ana yaklaşım üzerine kuruludur. Bu yaklaşımlar bağlamında ülkeler arası rekabet, yeni medya ve iletişim teknolojilerinin pazar ve sermaye arasında sağladığı entegrasyon ile artmıştır. Yeni medya ve iletişim teknolojilerinin kullanıma girdikçe üretim maliyetleri azalmış, yeni pazarlar ortaya çıkmış ve yeni eğilimler meydana gelmiştir (Yılmaz, 2007, s. 539). Bu gelişmeler yeni bir sermayenin oluşmasına neden olmuştur. Bu sebeple sermaye birikimi, yeni yatırımlar ve yeni istihdam alanları ile yeni uluslararası güç dengelerinin oluşmasına yol açmıştır. Nitekim iletişim dünyasında yaşanan teknolojik gelişmeler, küreselleşme tartışmalarına yeni bir soluk kazandırmıştır (Rothkopf, 1998).

2. Türk-Amerikan İlişkileri Çerçevesinde Trump ve Erdoğan'ın İletişim Stratejileri

Liderlerin siyasi ve uluslararası iletişim alanında yeni medya ve iletişim teknolojilerinin gücünü fark etmelerinin sonucu, bu teknolojileri belirli bir iletişim stratejileri kapsamında kullanmaya başladıkları görülmüştür. Liderlerin siyasi çalışmalarını ve programlarını anlatma ve taraftar toplama sürecinde, planlı bir şekilde izledikleri iletişime, stratejik iletişim denilmektedir. Bu çerçevede liderler, seçim kazanmak ve ulusal ya da uluslararası düzeyde bir kamuoyu oluşturmak için hedef kitlelere iletilmek istenen mesajlarını belirli kapsamda hazırlamakta ve aktarmaktadırlar. Bazen liderler bu stratejilerini bireysel çaba içerisinde belirlemekte, bazen de kurumsal bir çalışma sonucunda ortaya çıkarmaktadırlar. Oluşturulan mesajların hedef kitlede karşılık bulması için söz konusu mesaj ve söylemlerin etkisi ise ölçüme tabi tutulmakta ve görülen lüzuma göre güncellenmekte ve yenilenmektedir. Bu gerekçe stratejik iletişim sürecinin analiz ve araştırma aşamaları sonrasında mesajların oluşturulması ve sonuçlarının karşılaştırılmasını açıklamaya yarayan bir süreçtir. Stratejik iletişim süreci, tek yönlü ve statik bir iletişim stratejisi değildir. Stratejik iletişim süreci, karşılıklı ve dinamik bir etkileşim içerisinde yürütülmesi gereken bir stratejidir. Bu sebeple, stratejik iletişim sürecinin başarıya ulaşması için bu stratejiyi çizenler ile bu stratejinin uygulandığı hedef kitle arasında sürekli bir etkileşim önem arz etmektedir (Karsak, vd., 2018).

2.1. Trump'ın İletişim Stratejisi ve Twitter Pratiği

Trump, 2016 yılında girdiği ABD başkanlık seçimini güçlü rakiplerine rağmen kazanmıştır ve dünya siyasetine hızlı bir giriş yapmıştır. Siyasi geçmişi fazla eskiye dayanmayan Trump, iç ve dış politikadaki eylem ve söylemleri ile kendinden söz ettirmeyi başarmış ve Amerikan siyasetinde tutunmaya çalışmıştır. Trump'ın dış politikasına bakıldığında genel olarak *"izolasyon, göçmen düşmanlığı ve ticari anlaşmaları revize"* etmek üzere üç ana parametre üzerine kurulduğu görülmektedir. İzolasyon parametresi ile Trump, ABD'nin müdahaleci politikalarından vazgeçerek Amerikan'ın dışında kalan dünya sorunları ile ilgilenmeyip Amerika'yı kendi sınırları içine kapamaya çalışmıştır (Nye, 2016). Diğer bir parametre kapsamında ise Trump, Amerikan halkının özellikle Müslüman çoğunluklu

ülkelerden gelen legal ya da illegal göçmenlerden kaynaklı korku, şiddet ve ekonomik statünün tehlikeye girmesini engellemeyi öngören politikasıdır. Dış politikadaki son parametre ise Trump, ABD'nin zengin ekonomisini ve refahını istismar eden ve hedef alan uluslararası ticari anlaşmalara yönelik politikalarıdır. Bu politikalarını gerçekleştirmede ise sosyal medyanın bir uygulaması olan Twitter'a oldukça önem atfetmiştir (Blum & Parker, 2019).

Uluslararası kamuoyu, Trump'ın kişiliğinden kaynaklı başkanlık döneminde saldırgan, otoriter ve nasyonalist bir Amerikan dış politikasına şahitlik etmiştir. Trump'ın Amerikan çıkarlarını önceleyen dayatmacı bir dış politika izlemesi, birçok uluslararası meselelerde iletişim krizi yaşanmasına yol açmıştır. Trump'ın ABD'nin Paris İklim Anlaşması'ndan çekileceğini duyurması gibi bir Twitter paylaşımı, kısa bir süre içerisinde dünya gündemini değiştirmeye yetmiştir. Bu Twitter paylaşımı, sosyal medya mecralarının uluslararası ilişkilerde etkisinin ne denli derin olduğunun anlaşılmasında önemli bir örnek teşkil etmektedir. Yeni medya ve iletişim teknolojileri, politikacılar nezdinde kullanılmaya başlanması yeni bir olgu değildir. Ancak sosyal medya mecralarının uluslararası ilişkilerde kullanılması ve yeni bir trend yakalaması, liderler ve halklar arasında iletişim anlayışlarının ve stratejilerinin yeniden yapılandırılmasına ve yorumlanmasına neden olmuştur (Hughes, 2020, s. 9).

Trump, siyasi rakipleri ve muhatapları ile çatışmayı seven bir iletişim karakterine sahip siyasetçi olmuştur. Trump'ın genel sosyal medya stratejisinde çatışmacı bir üslup üzerine kurulu bir iletişim stratejisi izlediği görülmüştür. Bu iletişim stratejisi, Trump'ın siyasi amaçlarını gerçekleştirmesinde avantaj sağlar iken gündemde kalmasına da yardımcı olmuştur. Ancak iç politikada kullandığı bu stratejiyi, uluslararası ilişkiler gibi çok hassas bir alanda böyle bir tarzda izlemesi, uluslararası ilişkiler ve güvenliğini tehlikeye sokmuştur (Ouyang & Waterman, 2020, s. 49). Trump'ın Twitter stratejisi, dünya liderlerini dost ve düşman olarak iki kategoriye konumlandırarak 280 karaktere sığdırdığı bir iletişim stratejisi üzerine kurulmuştur. Dost gördüğü lider ve tarafları büyük, etkileyici, hoş, başarılı ve yetenekli olarak nitelendirdiği yerde düşmanlarının kötü, önyargılı, başarısız, yanlış, dürüst olmayan, iğrenç, hoş değil, tek taraflı, abartılmış, fakir, kaba, üzgün, korkunç, yetenezsiz veya yanlış kimseler olarak nitelendirmiştir. Trump siyasal iletişim stratejisini, iki tarafı tamamen zıt kutuplardan oluşan bir dünya yaratmak esasına göre kurgulamıştır (Fuchs, 2018, s. 181).

Trump'ın sosyal medyanın bir uygulaması olan Twitter iletişim stratejisi, yalnızca ötekileştirme ve düşmanlaştırma üzerine değil aynı zamanda kendiliğinden ve öngörülemeyen olma özelliği de taşımaktadır (Ouyang & Waterman, 2020, s. 65). Trump, sosyal medya platformlarını sansasyonel bir şekilde kullanarak kamuoyu ve medyanın kişisel olarak kendisine odaklanmasını sağlamıştır (Ouyang & Waterman, 2020, s. 119). Trump'ın sosyal medya iletişim stratejisi ve söylemi, ben merkezli bir iletişim stratejisi üzerine kuruludur. Trump kendisi hakkında konuşmayı ve konuşurmayı, kendini bir patron, lider ve otorite olarak sunmayı sevmektedir. Trump, egosu yüksek bir lider olmanın yanında konuşmalarında ve paylaşımlarında birinci tekil şahıs olarak konuşmayı tercih etmektedir. Bu yüzden sosyal medya paylaşımlarında sürekli bir şekilde "ben", "benim" gibi sözcükleri sıklıkla kullanmıştır. Bu sosyal medya üslubu ve söylemi, Amerikan toplumunu da iyice rahatsız etmiş ve tartışmalara neden olmuştur (Fuchs, 2018, s. 167).

Trump, iletişim stratejisi kapsamında uzun ve karmaşık metinler içinde kaybolan yeni kuşak seçmenlere ulaşmak ve dikkatlerini çekmek amacıyla sosyal medya üzerinden

süreklilik arz eden bir şekilde kısa ve öz içerikli paylaşımlar yapmıştır. Bu stratejisine ise Twitter önemli bir araç teşkil etmiş ve paylaşımları ile toplumun ve seçmenlerin zihninde ve gündeminde canlı kalmayı başarmıştır. Nitekim Trump, Twitter gibi bir sosyal medya aracını siyasal maksatlı kullanımında bir takım başarılar elde etmiştir. Kendi iletişim kanalını kurarak rekabet içerisine girdiği ana akım medyayı baypas etmeye çalışmıştır. Siyasi emellerini gerçekleştirme noktasında bu platformlardan sonuna kadar faydalanmıştır. Bu platformlar aracılığıyla günün herhangi bir saatinde kendine özel iletişim cihazlarından şahsına münhasır doğrularını, fikirlerini ve politikalarını herhangi bir filtreleme ve denetleme mekanizmasına maruz kalmadan özgürce ifade etme fırsatı elde etmiştir (Kellner, 2017, s. 128).

Genel itibarıyla Trump, Twitter'ı gündelik kavgalarının yanında diplomatik ve politik amaçları için de kullandığı görülmüştür. Trump, ana akım medyaya karşı kullandığı saldırgan bir dile benzer şekilde başka ülke başkanlarına karşı da bu iletişim stratejisini kullanmıştır. Bu bağlamda Trump, Twitter üzerinden birkaç ülkeyi ve liderini tiye aldığı tespit edilmiştir. Mevkidaşlarını küçümseyerek onlara lakaplar takması ve hitap etmesi, tehditler savurması ve dramatik yorumlar yapması geleneksel diplomatik iletişim normlarıyla çelişmekte ancak yeni medya ve iletişim teknolojilerinin doğası ile uyum sağlamaktadır (Şimunjak, vd., 2019). Trump'ın sosyal medya paylaşımlarında da görüldüğü gibi saldırganlaşması, Türkiye'nin Brunson'ı tutuklama ve terör örgütlerine karşı yürüttüğü sınır ötesi bir operasyon olan Barış Pınarı Harekâtı dönemlerinde de görülmüş ve sosyal medya üzerinden Türkiye'ye karşı diplomatik dilin sınırları dışında bir iletişim stratejisi izlemesi, iki stratejik ortak ülkeyi karşı karşıya getirmiştir (Ouyang & Waterman, 2020, s. 92).

2.2. Erdoğan'ın İletişim Stratejisi ve Twitter Diplomasisi

Sosyal medya mecraları yeni bir diplomasi alanı olarak ortaya çıkmasıyla birlikte bu alanda aktif olan liderlerin arasında Türkiye Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan da yerini almıştır. Erdoğan, yeni medya ve iletişim teknolojilerinin bir uygulaması olan sosyal medya mecralarında birçok dilde hesaplar açarak ve aktif bir şekilde paylaşımlarda bulunarak bu dünyada var olmaya çalışmıştır. Erdoğan, yeni iletişim ve teknolojilerine verdiği önemi "*iletişim seferberliği*" başlatarak vurgu yapmıştır. Erdoğan, yürütmüş olduğu dış politika stratejisini belli bir iletişim stratejisi kapsamında yeni medya ve iletişim teknolojilerinin uygulamaları üzerinden desteklemeye çalışmıştır. Bu stratejisinin temel motivasyonları ise realpolitikada yürüttüğü ikili ilişkileri güçlendirmek, sosyo-kültürel iş birliğini sağlamak, diyalog kurmak, Türkiye'nin saygınlığını artırmak, güven inşa etmek ve uluslara hitap etmek üzere ulusal çıkarları gerçekleştirmek üzerine kurmuştur (Avşar, 2022, s. 14).

Erdoğan'ın Trump'ı 2016 yılında ABD başkanı olarak seçilmesinden dolayı Twitter üzerinden tebrik etmesi ile birlikte iki lider arasında Twitter aracılığıyla mesajlaşma dönemi başlamıştır. Trump'ın iki ülkeyi ilgilendiren meseleler hakkında Twitter üzerinden paylaşımlarda bulunması, iki ülke arasında yeni bir dönemin başlamasına sebep olmuştur. Bu sebeple Trump döneminde iki stratejik müttefik arasında birçok iletişim krizi yaşanmış ama krizlerin bazıları Twitter'a yansımamıştır. Her iki liderin birbirinden farklı ama kendilerine özgü sosyal medya kullanım anlayışı olmuştur. Erdoğan'ın genel itibarı ile Türk-Amerikan ilişkileri bağlamında yaptığı Twitter paylaşımları ikili görüşmeler hakkında olmuştur. Erdoğan, Twitter'ı kamu diplomasisi amaçları doğrultusunda kullanmış ve ABD ile ilişkileri iyi tutma adına her türlü gelişme ve olaydan faydalanmaya çalışmıştır (Ovalı, 2020).

Erdoğan, yeni medya ve iletişim teknolojilerini doğasına uygun bir şekilde kullanmadığı ve yeni medya ve iletişim teknolojilerinin en önemli özelliği olan “*etkileşim*” içerisine pek fazla girmese de Trump’ın iletişim stratejisinin başat aracı olan Twitter paylaşımının altına iş birliğinin önemine vurgu yapan bir yorum yapması ve tek kelime trendine katılması, yeni medya ve iletişim teknolojilerinin uluslararası ilişkilerde önemli bir araç olarak kullanılacağını göstermiştir. Erdoğan, Trump dönemi Türk-Amerikan ilişkileri bağlamında bulunduğu paylaşımlarında yapıcı bir üslup kullanmış, çatışmalardan ve ihtilaf noktalarından önemli bir oranda kaçınmıştır. Paylaşımlarında olumlu noktalara temas etmekte ve kimseyi düşmanlaştırmamıştır. Erdoğan, Twitter paylaşımlarında ve açıklamalarında genel karakteristik özelliği, iki ülke ilişkilerinin önemine, geleceğine ve ortak paydalarına vurgu yapmış, klasik medya araçlarında yaptığı olumsuz açıklamaların aksine ilişkilere zarar verecek paylaşımlardan kaçınmıştır (Cevizci, 2021).

3. Twitter Paylaşımları Üzerinden Trump ve Erdoğan’ın İletişim Stratejilerinin Karşılaştırılması

İki NATO müttefiki ülkenin ilişkilerinin seyri, dünya siyaseti ve güvenliği için oldukça önem arz etmektedir. Trump döneminde dalgalı seyreden iki ülke ilişkileri, Trump’ın sosyal medya iletişim stratejisi ile daha da fazla dalgalanmıştır (Ovalı, 2020). Trump, her ne kadar dış ilişkiler politikasında dışa kapalı ve ulusal çıkarı baz alan bir dış politika izlemiş olsa da Türkiye ile sosyal medya paylaşımları üzerinden yer yer karşı karşıya geldiği görülmüştür. Erdoğan, Trump’ın Türkiye ile ilgili paylaşımlarına aynı platform üzerinden cevap vermesi, iki liderin yeni medya ve iletişim teknolojileri üzerinden takip ettiği iletişim stratejileri ve aralarındaki fark, uluslararası iletişimin ilgisini çekmeye yetmiştir (Cevizci, 2021).

3.1. Araştırma Yöntemi

Bu çalışmada, araştırma yöntemi olarak kitle iletişim ve medya araçlarının içeriklerinin analizinde uygunluğu kanıtlanmış olan içerik analizi yöntemi (Gökçe, 2006, s. 47), kullanılmıştır. Berelson’a göre içerik analizi; “*iletişimin açık/aşikâr içeriğinin nesnel, sistematik ve nicel olarak betimlenmesine yönelik bir araştırma tekniğidir*”. Özet olarak içerik analizi mevcut olan iletişim boyutlarını analiz etmek ve buradan mevcut olmayan sosyal gerçeğin belirli boyutlarına yönelik çıkarımlar yapmak amacıyla metinlerin içeriklerini analiz eden ve bu süreçte belirli kurallar çerçevesinde hareket eden bir yöntem olduğunu söylemek mümkündür (Aktaran Krippendorff, 2004, s. 19).

3.2. Problemin Tanımlanması

İkili, bölgesel ve küresel birçok konuda iş birlikleri ve ittifakları bulunan ABD ile Türkiye, liderlerinin iletişim stratejilerinin farklılıkları nedeni ile birçok konuda iletişim krizleri yaşamışlardır. Özellikle de Trump’ın Twitter paylaşımları nedeni ile 2016-2020 arası Türk-Amerikan ilişkileri oldukça sancılı geçmiştir. Trump’ın başkan seçilmesi sonrası iletişim tarzı ve sosyal medya araçlarını kullanımından dolayı ikili ilişkilerde yeni yaklaşım ve anlayışlar, ortaya çıkmıştır. Trump, iletişim stratejisi kapsamında ABD’li özel şirketlerin sahip olduğu sosyal medya platformlarını, uyarı ve ikazda bulunma ile yönlendirme ve tehdit etme aracı olarak kullanmaya başlaması ve Amerikan kurumlarını baskı altına almaya çalışması, Türkiye ile ilişkilerde yeni medya ve iletişim teknolojilerinin rolü ve etkisi üzerinden yeni tartışmalar yapılmasına yol açmıştır.

Trump’ın sosyal medyanın bir uygulaması olan Twitter üzerinden kurguladığı iletişim stratejisi kapsamında ABD’li bürokratlar ile geleneksel iletişim kurum ve kanalları üzerinde kurduğu baskıların uluslararası ilişkilere nasıl bir etki ettiği merak konusu olmuştur. Türk-Amerikan ilişkileri bağlamında Trump’ın Twitter paylaşımları ile ortaya

çıkın Erdoğan ile Trump'ın Twitter trafiği, içerik analizi yöntemi aracılığıyla analiz edilmiş ve Erdoğan ile Trump'ın iletişim stratejileri ve sosyal medya paylaşımları arasında anlamlı bir farklılık meydana getirip getirmediği araştırılmıştır.

Trump, yeni iletişim stratejileri bağlamında son dönem Türk-Amerikan ilişkilerine damgasını vuran Brunson ile Barış Pınarı Harekâtı olaylarında olduğu gibi birçok konu hakkında düşünce ve tepkisini, geleneksel kurumlar ve diplomatik kanallar yerine herkese açık bir platform olan Twitter üzerinden vermesi, bu araçları iki ülke ilişkilerini etki eden araçlardan birisi hâline dönüştürmüştür. Trump'ın bu paylaşımlarına karşı Erdoğan da aynı mecra üzerinden cevap vermesi, yaşanan iletişim krizleri işığında ve iletişim teknolojilerindeki gelişmeler çerçevesinde, her iki ülke iletişim stratejileri ve kurumlarının konumu ile geleceği tartışılmaya değer bir konu olmuştur.

3.3. Araştırmanın Amacı ve nemi

Söz konusu çalışmanın amacı ve önemi, yeni medya ve iletişim teknolojilerinde yaşanan gelişmeler işığında uluslararası ilişkilerde kabul gören iletişim anlayışlarının ve stratejilerinin değişimine dikkat çekmekle birlikte yeni medya ve iletişim teknolojilerinin uluslararası ilişkilerin iletişim diline etki potansiyelinin ortaya konulması bakımından önem arz etmektedir. Ayrıca bu çalışmadan elde edilen veriler ve sonuçlar birçok ülke kurumlarına, yeni eğilimleri anlama noktasında yardımcı olacak niteliktedir. Nitekim bu çalışma uluslararası ilişkiler bağlamında bireysel ya da kurumsal düzeyde kullanılan yeni medya ve iletişim teknolojilerinin avantajları ve riskleri hakkında paydaşlar ve kullanıcılar nezdinde farkındalık oluşturma bakımından da değerlidir.

3.4. Araştırmanın Sınırlılıkları

Uluslararası iletişim ve diplomatik ilişkilerde liderlerin kullandığı çok sayıda geleneksel iletişim aracı olduğu gibi yeni medya ve iletişim teknolojilerinin de içinde barındırdığı çok sayıda iletişim aracı liderler tarafından kullanılmaktadır. Bu çerçevede yeni medya ve iletişim teknolojilerinin uluslararası ilişkilerin stratejik iletişiminde oynadığı rolün analiz edilmesinde Trump'ın 2016-2020 yılları arasındaki başkanlığı döneminde Türk-Amerikan ilişkileri bağlamında yaptığı Twitter paylaşımlarıyla bu paylaşımlara Erdoğan'ın attığı Tweetler ile sınırlandırılmıştır.

3.5. Araştırma Sorusu

Araştırmanın temel sorusu Türk-Amerikan ilişkileri bağlamında yeni medya ve iletişim teknolojilerinin bir uygulaması olan Twitter zerinden Trump ve Erdoğan'ın paylaşımlarında benimsemiş oldukları iletişim stratejileri arasında anlamlı bir farklılık olup olmadığının araştırılmasıdır.

3.6. Verilerin Toplanması

Konu ile ilgili verilerin toplanmasında iki önemli açık kaynaktan faydalanılmıştır. Başkanlık döneminde aktif bir Twitter kullanıcısı olan Trump'ın gündelik i ve dış politikasında bir iletişim aracı olarak kullandığı Twitter paylaşımları üzerinden Türkiye ile ilgili mesajları <https://www.thetrumparchive.com/> adresi aracılığıyla tespit edilmiş ve Twitter'in ana sayfası ile <https://tweetindex.yougov.com/> adresinden doğrulandıktan sonra kayıt altına alınmıştır.

Erdoğan'ın Twitter paylaşımlarına ise kişisel hesapları kullanıma ve erişime açık olduğu için Twitter'in gelişmiş arama motorundan (<https://twitter.com/search-advanced>) yararlanarak erişilmiştir. Ayrıca Trump'ın ABD başkanı olduğu 9 Kasım 2016- 9 Kasım

2020 tarihleri arasında yapmış olduğu paylaşımlara verdiği yanıt ve paylaşımların yapıldığı zaman aralığı dikkate alınmıştır. Tematik analiz kısmında oluşturulan anahtar kelimeler aracılığı ile ve krizlerin meydana geldiği aralıklar döneminde Erdoğan'ın atmış olduğu tweetlere esas alınmıştır.

3.7. Kategorileştirme Süreci

Lasswell'in siyasi olguları analiz edilmesinde beş genel kategorisinden bahsetmiştir. Bu kategoriler; halk (liderler, politikacılar, kanun koyucular,...), gruplar ve topluluklar (Amerikalılar, Müslümanlar, Liberaller, Muhafazakarlar,...), örgütler (kongre, senato, halk meclisleri, bakanlıklar,...), siyaset (yasalar, savaş, yaptırımlar, antlaşmalar,...) ve ideolojilerdir (demokrasi, diktatörlük, totalitarizm, liberalizm,...)(Aktaran Yüksel, 2015). Bu bağlamda Erdoğan ve Trump'ın Twitter mesajları üzerinden etkilenen Türk-Amerikan ilişkileri bağlamındaki iletişim stratejileri ve söylemleri, 4 ana kategori başlığı altında toplanmıştır. Her başlığın altında ise alt başlıklara yer verilmiştir (Tablo 1).

Tablo 1. Ana ve Alt Kategoriler.

Ana Başlıklar	Alt Başlıklar
1. İç Politikaya Yönelik Paylaşımlar	1. Andrew Brunson. 2. ABD Kongresinde ve Senatosunda Türkiye Aleyhine Geçen Yasalar. 3. FETÖ Meselesi. 4. Kaşıkçı Cinayeti. 5. Ayasofya Paylaşımları 6. Vize Kısıtlaması.
2. Dış Politikaya Yönelik Paylaşımlar	1. Filistin, Kudüs ve Golan Paylaşımları. 2. Venezuela (Maduro) Paylaşımları. 3. Doğu Akdeniz Paylaşımları. 4. Suriye Paylaşımları 5. İran Paylaşımları
3. Ekonomik İçerikli Paylaşımlar	1. Yaptırımlar (Tehdit, Şantaj). 2. Ticaret Hacmi. 3. Halk Bank Olayı. 4. Kur Atakları.
4. Güvenlik ve Askeri İçerikli Paylaşımlar	1. Türkiye'nin Sınır Ötesi Askeri Hareketleri 2. S-400. 3. F- 35. 4. YPG, PYD, SDG ve IŞİD gibi terör örgütleri ile ilgili paylaşımlar.

3.8. Araştırmaların Bulguları

Çalışmanın amacına konu olan Trump ve Erdoğan'ın Türk-Amerikan ilişkileri bağlamında 2016-2020 döneminde tespit edilen Twitter paylaşımlarının sayısı aşağıdaki tabloda verilmiştir (Tablo 2):

Tablo 2. Trump ve Erdoğan'ın Türk-Amerikan İlişkileri Bağlamında Paylaşmış Oldukları Tweet Sayısı.

Donald J. Trump	Recep Tayyip Erdoğan
82	53

3.9. Kodlama Süreci

Lasswell'in belirlemiş olduğu liderler kategorisi bağlamında tematik analiz yöntemine göre temaların belirlenmesinde Trump'ın Türk-Amerikan ilişkilerinde ortaya çıkan kriz odaklarına yönelik Twitter paylaşımları esas alınmıştır. Bu çerçevede ana temalar otoriter, nasyonalist, rasyonel, liberal, uzlaştırıcı, realist ve demokrat olarak belirlenmiştir. Bu

temalar üzerinden Trump ve Erdoğan'ın Türk-Amerikan ilişkileri bağlamında takip ettikleri iletişim stratejilerinin karakteristik özellikleri araştırılmıştır (Tablo 3).

Tablo 3. Kodlama Temaları

Ana Tema	Alt Tema
1. Otoriter	<ul style="list-style-type: none"> • Ben merkezli paylaşımlar, • Kararlarına karşı çıkanları aşırı bir dille eleştiren paylaşımlar, • Manipülatif içerikli paylaşımlar • Baskıcı ve dayatmacı paylaşımlar • Düşünce ve projelerini dikte eden paylaşımlar, • Paylaşımlarında yüksekte bakan ve aşağılayıcı bir hitabet dili kullanması,
2. Nasyonalist	<ul style="list-style-type: none"> • Ülke çıkarlarını düşünen ve her şeyin üstünde gören paylaşımlar, • Askerlerinin çekilmesi savunan paylaşımlar, • Ülke aleyhine gördüğü anlaşmalardan çekilme ya da revize edilmesini öngören paylaşımlar, • Vize kısıtlaması uygulamasını öngören paylaşımlar, • Kabul edilen mülteci sayılarını düşürmeyi planladığı ve duyurduğu paylaşımlar,
3. Rasyonel	<ul style="list-style-type: none"> • Akla, mantığa ve bilime dayalı proje ve söylemleri içeren paylaşımlar, • Kurallara ve ulusal ya da uluslararası kurumlara uyan ve saygı gösteren paylaşımlar, • Ölçülü ve dengeleri politika ve paylaşımlar, • Müttefikler ile işbirliğinin önemine atıfta bulunan paylaşımlar yapmak,
4. Liberal	<ul style="list-style-type: none"> • Devletler ve topluluklar arası değerlere önem veren paylaşımlar, • Çevre ve iklim değişikliği politikalarını destekleyen paylaşımlar, • Dünya barışını destekleyen ve çatışma bölgeleri ile ilgilenen paylaşımlar,
5. Uzlaştırıcı	<ul style="list-style-type: none"> • Arabulucu görevinde bulunması ve çözüm üretmeye yönelik paylaşımları, • Çatışan tarafları uzlaştırmaya yönelik paylaşımlar, • İnsan hakları ihlallerine müdahale eden paylaşımları,
6. Realist	<ul style="list-style-type: none"> • Nesnel, hayalperest, duygusal olamayan gerçekçi paylaşımlar, • Bilimsel verilere ve çalışmalara saygı duyan ve önem veren paylaşımlar, • İdealist, mitolojik ve romantik olmayan paylaşımlar, • Kişisel, örgütsel ve devlet çıkarlarını önceleyen paylaşımlar,
7. Demokrat	<ul style="list-style-type: none"> • Yasakçı uygulamaları savunmayan, kalkmasını savunan paylaşımlar, • Seçim sonuçlarına saygı duyan, • Erkların ayrılığına riayet eden ve saygı gösteren paylaşımlar, • Yargı kararlarına saygı duyan ve savunan paylaşımlar, • İnsan ve hayvan haklarını savunan paylaşımlar,

3.10. Verilerin Analizi

Verilerin analizi ve sonuçların yorumlanması hem bulguların açıklanması hem de araştırmadan geleceğe yönelik çıkarımlar yapılması ve eleştirilerin formüle edilmesi işlemlerini kapsamaktadır (Gökçe, 2006, s. 110). Bu aşamada ABD başkanı Trump'ın başkanlık döneminde (2016-2020) Twitter üzerinden yaptığı Türkiye ile ilgili paylaşımları ve bu paylaşımlara Erdoğan'ın cevap vermesinden hareketle iki ülke liderinin iletişim stratejileri, içerik analizi yöntemleri ile analiz edilmiştir. Yapılan veri toplama çalışması sonucu belirlenen temalara göre Trump ve Erdoğan'ın tweet sayıları tablo 4'te gösterilmiştir.

Tablo 4. Trump ve Erdoğan'ın Türk-Amerikan İlişkileri Bağlamında Yapmış Oldukları Paylaşımların Temalarına Göre Sıklık Dağılımı

Ana Tema	Alt Tema	Trump'ın Paylaşım Sayısı	Erdoğan'ın Paylaşım Sayısı
Otoriter	Ben merkezli paylaşımlar,	34	10
	Kararlarına karşı çıkanları aşırı bir dille eleştiren paylaşımlar,		
	Manipülatif içerikli paylaşımlar,		
	Baskıcı ve dayatmacı paylaşımlar,		
	Düşünce ve projelerini dikte eden paylaşımlar,		
Paylaşımlarında yüksekte bakan ve aşağılayıcı bir hitabet dili kullanması,			
Nasyonalist	Ülke çıkarlarını düşünen ve her şeyin üstünde gören paylaşımlar,	36	16
	Askerlerinin çekilmesi ya da müdahalesini savunan paylaşımlar,		
	Ülke aleyhine gördüğü anlaşmalardan çekilme ya da revize edilmesini öngören paylaşımlar,		
	Vize kısıtlaması uygulamasını öngören paylaşımlar,		
Kabul edilen mülteci sayılarını düşürmeyi planladığı ve duyurduğu paylaşımlar,			
Rasyonalist	Akla, mantığa ve bilime dayalı proje ve söylemleri içeren paylaşımlar,	28	10
	Kurallara ve ulusal ya da uluslararası kurumlara uyan ve saygı gösteren paylaşımlar,		
	Ölçülü ve dengeleri politika ve paylaşımlar,		
	Müttefikler ile işbirliğinin önemine atıfta bulunan paylaşımlar yapmak,		
Liberal	Devletler ve topluluklar arası değerlere önem veren paylaşımlar,	0	12
	Çevre ve iklim değişikliği politikalarını destekleyen paylaşımlar,		
	Dünya barışını destekleyen ve çatışma bölgeleri ile ilgilenen paylaşımlar,		
Uzlaştırıcı	Arabulucu görevinde bulunması ve çözüm üretmeye yönelik paylaşımları,	12	12
	Çatışan tarafları uzlaştırmaya yönelik paylaşımlar,		
	İnsan hakları ihlallerine müdahale eden paylaşımları,		
Realist	Nesnel, hayalperest, duygusal olamayan gerçekçi paylaşımlar,	18	10
	Bilimsel verilere ve çalışmalara saygı duyan ve önem veren paylaşımlar,		
	İdealist, mitolojik ve romantik olmayan paylaşımlar,		
	Kişisel, örgütsel ve devlet çıkarlarını önceleyen paylaşımlar,		
Demokrat	Yasakçı uygulamaları savunmayan, kalkmasını savunan paylaşımlar,	0	9
	Seçim sonuçlarına saygı duyan,		
	Erklerin ayrılığında riayet eden ve saygı gösteren paylaşımlar,		
	Yargı kararlarına saygı duyan ve savunan paylaşımlar,		
İnsan ve hayvan haklarını savunan paylaşımlar,			
Toplam		128	76

3.10.1. Trump ile Erdoğan'ın Ait Tweetlerin Frekans Analizi

Trump ve Erdoğan'ın Türk-Amerikan ilişkileri bağlamında tespit edilen tweetleri içerik analizini yöntemi ile analiz edilirken frekans analizine başvurulmuştur. Frekans analizi ile Trump ve Erdoğan'ın atmış oldukları tweetlerin nicel (yüzdesel ve oransal) olarak görünme sıklığını aşağıda tablo 5'te görüldüğü gibi ortaya konulmuştur.

Tablo 5. Trump ile Erdoğan'ın Paylaşımlarının Sıklık Dağılımı

Temalar	Trump	Erdoğan
Otoriter	34 / 128 = 0,27	10 / 76 = 0,13
Nasyonalist	36 / 128 = 0,28	16 / 76 = 0,21
Rasyonalist	28 / 128 = 0,22	10 / 76 = 0,21
Uzlaştırıcı	12 / 128 = 0,10	12 / 76 = 0,16
Realist	18 / 128 = 0,14	10 / 76 = 0,13
Liberal	00 / 128 = 0,00	11 / 76 = 0,15
Demokrat	00 / 128 = 0,00	09 / 76 = 0,12
Toplam	128 (1,00)	76 (1,00)

Tablo üzerinden yapılan ilk okumadan da anlaşıldığı gibi Trump'ın Erdoğan'a nazaran daha otoriter ve nasyonalist temalı paylaşımlar yaptığı ve bu paylaşımların oranı neredeyse iki katına ulaşmış olduğu görülmektedir. Trump genel olarak Türkiye ile ilişkilerinde ABD'nin çıkarlarını korumuş ve ben merkezli paylaşımlarda bulunmasının yanında kişisel çıkarlarını ön planda tuttuğu tweetler ile otoriter ve nasyonalist kümeler etrafında paylaşımlarının toplandığı görülmektedir.

Bu sebeple Trump'ın Türk-Amerikan ilişkileri bağlamında Erdoğan'a göre oldukça otoriter ve nasyonalist bir iletişim stratejisi izlediği söylenmesi mümkündür. Realist temalı tweetlerde ise Trump, Erdoğan'a göre daha realist yaklaşmış olsa da tutum olarak Trump'a yaklaşmakta ve birbirilerine benzerlik göstermektedirler. Dolayısıyla iki liderin birbirine benzediği noktalar olduğu gibi birbirinden farklılık gösterdiği paylaşımlar da olduğu görülmüştür.

Uzlaştırıcı temalı Twitter paylaşımlarında ise Trump, Barış Pınarı Harekâtı kapsamında Türkiye'nin terör örgütü olarak tasnif ettiği PKK/YPG'ye yönelik tezlerini kabul ettirmek için aracı olma niyetini birçok kez ifade etmesine nazaran Erdoğan, Filistin ve Kudüs meselelerinde attığı tweetlerde daha uzlaştırıcı bir yaklaşıma sahip olduğu görülmüştür. Ancak Erdoğan'ın konudan bağımsız bir şekilde Trump'a kıyasen genel olarak daha fazla uzlaştırıcı temalı tweet attığı tespit edilmiştir. Türk-Amerikan ilişkileri bağlamında Trump'ın liberal ve demokrat temalı herhangi bir paylaşımı tespit edilememiştir. Buna karşı Erdoğan'ın liberal ve demokrat temalı paylaşımları tespit edilmiştir.

Sosyal bilimlerde bilimsel olarak sıklık gibi betimleyici verilere dayanarak yorum ve çıkarım yapmak, tek başına yeterli kabul edilmediğinden karşılaştırmalar yapabilmek için bazı metrik olmayan istatistiksel analizler de kullanmak gerekmektedir. Bu amaçla iki liderin birbirine yakın konular itibarıyla tweet tabloları düzenlenmiş ve SPSS istatistiksel paket kullanılarak metrik olmayan Ki-Kare analiz yöntemi uygulanarak iki liderin iletişim stratejileri arasındaki benzerlik ve farklılıklar araştırılmıştır.

3.10.2. Trump ve Erdoğan'a Ait Tweetlerin Ki-Kare Yöntemine Göre Analizi

Bu bölümde metrik olmayan Ki-Kare analizi yöntemine göre sınanması gereken iki değişken olan Trump ve Erdoğan'ın "Otoriter, Nasyonalist, Rasyonalist, Realist, Liberal,

Uzlaştırıcı ve Demokrat temalı Twitter paylaşımları arasında anlamlı bir ilişki ve fark olup olmadığına bakılmıştır (Tablo 6).

H_0 : Trump ve Erdoğan'ın Twitter paylaşımları arasında anlamlı bir fark vardır.

H_1 : Trump ve Erdoğan'ın Twitter paylaşımları arasında bir fark yoktur.

Tablo 6. Trump ve Erdoğan'ın Türk-Amerikan İlişkileri Bağlamında Yapmış Oldukları Paylaşımların SPSS Göre Sonucu

Lider * Tema Crosstabulation			Tema							Total
			Demokrat	Liberal	Nasyonalist	Otoriter	Rasyonalist	Realist	Uzlaştırıcı	
Lider	Erdoğan	Count	9	11	16	10	10	8	12	76
		% within Lider	11,8%	14,5%	21,1%	13,2%	13,2%	10,5%	15,8%	100,0%
	Trump	Count	0	0	36	34	28	18	12	128
		% within Lider	0,0%	0,0%	28,1%	26,6%	21,9%	14,1%	9,4%	100,0%
Total		Count	9	11	52	44	38	26	24	204
		% within Lider	4,4%	5,4%	25,5%	21,6%	18,6%	12,7%	11,8%	100,0%
Chi-Square Tests										
		Value	df		Asymp. Sig. (2-sided)					
Pearson Chi-Square		42,673a	6		,000					
Likelihood Ratio		48,875	6		,000					
N of Valid Cases		204								

Yukarıdaki 6 nolu tablodan yapılan ilk okumada da görüldüğü gibi SPSS programında yapılan Pearson Ki-Kare testine göre analiz sonucu 42,673 çıkmıştır. Ki Kare düzeyine göre söz konusu *Otoriter*, *Nasyonalist*, *Rasyonalist*, *Realist*, *Liberal*, *Demokrat* ve *Uzlaştırıcı* konularında %5'luk anlamlık düzeyinde (Nakip, 2013, s. 381) Ki Kare değeri, 5,99'dan büyük olduğu için eğrinin dışında kalmıştır. Bu sonuç ise H_1 'in reddedilmesi ve Trump ile Erdoğan'ın Türk-Amerikan ilişkileri bağlamında atmış oldukları tweetleri arasında anlamlı bir farklılık olduğunu göstermektedir.

Her iki analiz yönteminin verilerini karşılaştırdığımız zaman SPSS ile yapılan Ki-Kare analizin sonucu, frekans analizi sonucunu desteklemekte olduğu görülmektedir. Bu iki yöntemle elde edilen bulgular, Trump'ın Türk-Amerikan ilişkileri bağlamında Twitter üzerinden izlemiş olduğu iletişim stratejisinin karakteristik özellikleri, mevkidaşı Erdoğan'ın izlemiş olduğu iletişim stratejisinin karakteristik özelliklerinden farklı olduğu sonucunu vermektedir. Bu sebeple söz konusu çalışmanın liderlerin iletişim stratejilerinin kullandıkları araçlara göre farklılık arz ettiği ve bu stratejilerin ikili ilişkilere birçok yansımaları olduğunu göstermektedir.

Değerlendirme ve Sonuç

Yeni medya ve iletişim teknolojilerindeki yaşanan teknolojik ilerlemeler ve gelişmeler yanında geniş kitlelerde yaygın kabul görmesi ve toplumsal ile siyasal hareketlerin örgütlenmesinde önemli bir araç hâline gelmesi, bu teknolojilere dikkatlerin yönelmesine neden olmuştur. Bu teknolojilerin her alanda farklı uygulamaları olması ve farklı sonuçlar meydana getirmesi, liderlerin de ilgi odağı olmuştur. Trump gibi liderlerin bu iletişim teknolojilerini belli bir iletişim stratejisi kapsamında kullanması, uluslararası ilişkileri ve

dünya güvenliğini yakından ilgilendiren bir mesele hâline getirmiştir. Liderlerin iletişim stratejileri yanında bu mecraların güvenilirliği ve tabiiyeti ise tartışmaların farklı odaklarda yapılmasına neden olmuştur.

İki önemli NATO müttefiki olan Türkiye ve ABD, liderlerinin zaman zaman yeni medya ve iletişim teknolojilerinin bir uygulaması olan Twitter üzerinden yürüttükleri iletişim stratejileri yüzünden karşı karşıya gelmiş ve krizler yaşamışlardır. Uluslararası ilişkilerin stratejik iletişimde yürütülen bu iletişim stratejilerinden dolayı yaşanan krizler, uluslararası ilişkilerde bu mecraların önemine dikkat çekilmesine neden olmuştur. Bazı liderlerin geleneksel iletişim ve diplomatik kanallarının dışına çıkması ve iletişim stratejilerini sosyal medya mecraları üzerinden takip etmeleri, ikili ilişkilerin güvenliğini ve geleceğini yakından ilgilendiren bir mesele hâline getirmiştir. Yapılan araştırma sonucunda liderlerin Twitter üzerinden takip ettikleri iletişim stratejilerinin farklı olmasına müteakip bu platformların ikili ilişkilere etki eden bir alan ve dikkate alınması gereken bir mecra olduğu yönde çıkarım yapılmasına yol açmıştır.

Trump'ın şahsına münhasır sosyal medya üzerinden takip ettiği iletişim stratejisi, Türkiye ve ABD arasındaki ikili ilişkilerde birçok iletişim krizi çıkmasına yol açmıştır. Trump'ın geleneksel iletişim kanallarını ve diplomatik teamüllerini baypas ederek denetimsiz ve keyfi, dayatmacı ve üstten bakışa sahip Twitter üzerinden yürütmüş olduğu iletişim stratejisi, ikili ilişkilerin olumsuz etkilenmesine neden olmuştur. Trump'ın söz konusu iletişim stratejisine geleneksel iletişim kanalları yanında aynı mecra üzerinden yanıt veren Erdoğan, ikili ilişkilerin zarar görmesini engellemeye çalışmış ancak farklı iletişim stratejileri nedeni ile iki ülke arasında iletişim krizlerinin yaşanmasına mâni olamamıştır.

Trump ve Erdoğan gibi iki güçlü liderin sosyal medyanın bir uygulaması olan Twitter paylaşımları ve iletişim stratejileri, uluslararası ilişkilerde yeni bir tartışmanın fitilini ateşlemiştir. Bu platformlar üzerinden yapılan tartışmalar sayesinde yeni bir diplomatik iletişim kanalı meydana çıkmış, uluslararası ilişkilerde sosyal medya platformları yeni bir iletişim kanalı olarak yerini almıştır. Başta Twitter olmak üzere bu araçların farklı kullanımları ve liderlerin iletişim stratejileri nedeni ile krizlerin yaşanmasına sebep olması, uluslararası ilişkilerde bu araçların üzerinde durulması gereken bir konu hâline getirmiştir.

Sonuç olarak Trump'ın yeni medya ve iletişim teknolojilerinin bir uygulaması olan Twitter üzerinden izlemiş olduğu iletişim stratejisinin karakteristik özellikleri yapılan araştırma ve analiz sonuçlarına göre Erdoğan'ın izlemiş olduğu iletişim stratejisinin karakteristik özelliklerinden farklı olduğu tespit edilmiştir. Yapılan çalışmada Trump'ın bu iletişim stratejisi ile geleneksel iletişim kanalları ve stratejileri dışına çıkılması durumunda bu mecraların ikili ilişkileri etkileme potansiyelinin olduğu görülmüştür. Bu çalışma, yeni medya ve iletişim teknolojilerinin uluslararası ilişkilerin stratejik iletişimde etkili olduğu ve yalnızca liderlerin değil, aynı zamanda etkisi altında bulunan bürokratların ve kurumların da iletişim stratejilerini etkileme gücüne sahip olduğunu göstermiştir. Netice itibâri ile yeni medya ve iletişim teknolojilerinin farklı uygulamalarının sağladığı olanaklar, liderlere geleneksel diplomatik iletişimin yanı sıra yeni iletişim stratejilerini kullanabilme becerileri de kazandırdığı görülmüştür.

Kaynakça

- Atılğan, S. (1999). *Basın İşletmeciliği* (2 b.). İstanbul: Beta.
- Avşar, Z. (2022). *Türkiye'nin Yumuşak Güç Enstrümanı Olarak Kültürel Diplomasi ve İletişim*. İstanbul: TC İletişim Başkanlığı.
- Blum, R. M., & Parker, C. S. (2019). Trump-ing Foreign Affairs: Status Threat and Foreign Policy Preferences on the Right. *Perspectives on Politics*, 17(3), 737–755. <https://doi.org/10.1017/S1537592719000999>
- Cevizci, T. (2021). *I. Ulusal İletişim Bilimi Ve İnternet Enstitüsü Lisansüstü Araştırmalar Kongresi* (Fusun ALVER (ed.)). İstanbul Ticaret Üniversitesi. <https://ticaret.edu.tr/iletisim-bilimi-ve-internet-enstitusu/wp-content/uploads/sites/42/2021/12/I.-Ulusal-Iletisim-Bilimi-ve-Internet-Enstitusu-Lisansustu-Arastirmalar-Kongresi-Tam-Bildiri-Kitapciği.pdf>
- Fuchs, C. (2018). *Digital Demagogue Authoritarian Capitalism in the Age of Trump and Twitter*. London, UK: Pluto Press.
- Gershon, R. A. (2020). Transnational Media and the Economics of Global Competition. Y. R. Kamalipour içinde, *Global Communication A Multicultural Perspective*. Maryland, US: Rowman & Littlefield.
- Girgin, A. (2002). Uluslararası İletişim, Haber Ajansları. <http://atillagirgin.net/s/2170/i/Uluslararası%20İletişim,%20Haber%20Ajansları.pdf> adresinden alındı.
- Hughes, K. (2020). *Trump's Twiplomacy: A New Diplomatic Norm?*. Malmö University.
- Kanat, S. (2016). Uluslararası İlişkiler Yaklaşımları Açısından Dijital Medya ve Savaş. *TRT Akademi*, 1(2).
- Kaplan, A. M., & Haenlein, M. (2010). Users of the world, unite! The challenges and opportunities of Social Media. *Business Horizons*, 53(1), 59–68. <https://doi.org/10.1016/j.bushor.2009.09.003>.
- Karsak, vd . (2018). *Stratejik İletişim Yönetiminde Dijital Kanalların Önemi : Halkla İlişkiler Uygulayıcılarının Dijital Kanal Kullanımlarına Yönelik Niteliksel Bir Araştırma The Importance Of Digital Channels In Strategic Communication Management : A Qualitative*
- Kellner, D. (2017). *American Horror Show: Election 2016 and the Ascent of Donald J. Trump*. Rotterdam,, The Netherlands: Sense Publishers.
- Krippendorff, K. (2004). *Content Analysis: An Introduction to Its Methodology* (Cilt 2). California, US : SAGE Publications.
- Lüfkens, M. (2020, 7 10). *Twiplomacy Study 2018*. 4 24, 2020 tarihinde Twiplomacy: <https://www.twiplomacy.com/twiplomacy-study-2020> adresinden alındı.
- Mowlana, H. (2016). The role of media in contemporary international relations: culture and politics at the crossroads. *Journal of Multicultural Discourses*, 11(1), 84–96. <https://doi.org/10.1080/17447143.2015.1032296>.
- Nakip, M. (2013). *Pazarlamada Araştırma Teknikleri* (Cilt 3). Ankara, Türkiye: Seçkin Yayınevi.
- Narmanlıoğlu, H. (2016). İnternet Haber Sitelerinde Eşik Bekçiliği Haldun. *Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 20(1), 153–168.

- Nye, J. S. (2016). *Amerikan Yüzyılı Bitti Mi?*. (B. Beşgöl, Çev.) Uluslararası İlişkiler Kütüphanesi.
- Ouyang, Y., & Waterman, R. W. (2020). *Trump, Twitter, and the American Democracy Political, Communication in the Digital Age*. Cham,, Switzerland: Palgrave Macmillan.
- Ovalı, A. Ş. (2020). Twitter diplomacy in turkey-US relations. *Uluslararası İlişkiler*, 17(65), 23–45. <https://doi.org/10.33458/uidergisi.672450>.
- Rothkopf, D. J. (1998). Cyberpolitik: The Changing Nature of Power in the Information Age. 325-359.
- Şimunjak. (2019). Twiplomacy in the age of Donald Trump : Is the diplomatic code changing ? Maja Šimunjak and Alessandro Caliandro Department of Media , Middlesex University London , London , United Kingdom CONTACT INFORMATION Maja Šimunjak , Department of Media , Middlese. *Department of Media, Middlesex University London*, 1–39.
- TheTrumpArchive. (2021, 5 24). *The Trump Archive*. 5 24, 2021 tarihinde <https://www.thetrumparchive.com/> adresinden alındı.
- Thussu, D. K. (2000). International Communication Continuity and Change. *Goldsmiths College, University of London*.
- Yılmaz, A. (2007). *Romantizmden Gerçeğe Küreselleşme*. Ankara, Türkiye: Tekaç Yayınları.
- Yüksel, Y. (2015). *Academia*. 05 04, 2021 tarihinde https://www.academia.edu/24209083/%C4%B0%C3%87ER%C4%B0K_%C3%87%C3%96Z%C3%9CMEMES%C4%B0 adresinden alındı.

The Role of New Media and Communication Technologies in Strategic Communication of International Relations: Comparison of Trump and Erdoğan's Communication Strategies on Twitter Posts

Tarık CEVİZCİ (PhD)

Celalettin AKTAŞ (Prof. Dr.)

Extended Abstract

Many technological developments in the fields of new media and communication technologies have made an interdisciplinary understanding a necessity. These developments have created new opportunities for interdisciplinary studies as well as threats. Undoubtedly, international communication is at the forefront of these interdisciplinary studies. The rapid spread and attention of new media and communication technologies among the masses affected the communication strategies of leaders as well as in many areas of life. Leaders, started to use these tools and directing the masses in order to reach the electorate and the international public opinion and to explain their own policies, have made these strategies a matter of concern to bilateral relations and world security. In order to direct the masses, the leaders wanted to take advantage of the opportunities offered by the new media and communication technologies within the scope of a certain communication strategy. They also wanted to avoid the threats posed by their usage patterns and strategies. Twitter, an application of new media and communication technologies, is one of the tools used by leaders and Trump is one of the leaders who use Twitter most actively.

Due to the wide range of uses and tool diversity of new media and communication technologies, there have been differences between leaders and institutions in terms of use and communication strategies in the context of international relations and political communication. Because of this diversity of tools and differences in strategy, crises have occurred between leaders and institutions. In cases where these crises are not managed well, inter-institutional conflict arises, and irreparable problems occur in bilateral relations. Because these conflicts and crises have had negative reflections on the economic, social, political and security issues of countries and societies. Despite these developments, while the traditional communication channels used in international relations maintain their currency and importance, the new possibilities offered by new media and communication technologies have led to the establishment of a hybrid communication system in international communication.

Trump carried the communication success he achieved in domestic politics during his presidency to foreign policy. Due to his communication strategy on Twitter, he has been at odds with leaders and foreign mission chiefs in many international issues. One of these countries is Türkiye, a strategic partner of the USA and a NATO ally. Since Trump was elected president and until the day his Twitter account was suspended, Trump carried out a communication strategy against Türkiye through Twitter, and from time to time, this communication strategy caused crises with Türkiye. It has been an important issue in international relations that his counterpart Erdoğan's response to Trump's posts through the same channel and whether there is a difference between the communication strategies

of the two leaders over new media and communication technologies. The communication strategies that Trump and Erdoğan followed on Twitter between the years of Trump's presidency, 2016-2020, in the context of Turkish-American relations, were analyzed with content analysis method.

Trump's unique social media communication strategy has caused many communication crises in the bilateral relations between Türkiye and the USA. By bypassing traditional communication channels and diplomatic practices, Trump's communication strategy has adversely affected bilateral relations. Responding to this communication strategy through the same medium as well as traditional communication channels, Erdoğan tried to prevent bilateral relations from being damaged. However, the language and tone that Trump uses against ordinary American society has reached the point of harm despite all Erdoğan's efforts.

The social media posts and communication strategies of two powerful leaders such as Trump and Erdoğan fired a new debate in international relations. Thanks to the discussions on these platforms, a new diplomatic communication channel has emerged, and social media platforms have taken their place as a new communication channel in international relations. Leaving aside whether the leaders maintain or lose their positions, it is possible to say that the discussions on these platforms have given a new energy to international communication studies.

In summary, the communication strategy that Trump followed on Twitter, an application of new media and communication technologies, was found to be different from the communication strategy followed by Erdoğan as a result of the research and analysis. In the study, it has been seen that these channels have the potential to affect bilateral relations if Trump's communication strategy goes beyond traditional communication channels and strategies. This study has shown that new media and communication technologies are effective in the strategic communication of international relations and have the power to influence communication strategies not only of leaders but also of bureaucrats and institutions under their influence. As a result, it has been seen that the opportunities provided by different applications of new media and communication technologies have provided leaders with the skills to use new communication strategies as well as traditional diplomatic communication.

Keywords: New Media, Communication Technologies, Twitter Diplomacy, Communication Strategy, International Communication.

Bu makale **intihal tespit yazılımlarıyla** taranmıştır. İntihal tespit edilmemiştir.

This article has been scanned by **plagiarism detection softwares**. No plagiarism detected.

Bu çalışmada "**Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Yönergesi**" kapsamında uyulması belirtilen kurallara uyulmuştur.

In this study, the rules stated in the "**Higher Education Institutions Scientific Research and Publication Ethics Directive**" were followed.

Yazarların çalışmadaki **katkı oranları** eşittir.

The authors' **contribution rates** in the study are equal.

Çalışma kapsamında herhangi bir kurum veya kişi ile **çıkar çatışması** bulunmamaktadır.

There is no **conflict of interest** with any institution or person within the scope of the study.